

Dane recenzenta

Prof. dr hab. Marek Moździerz

Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego

W Poznaniu

Poznań, 06 czerwca 2024 r.

Recenzja w przewodzie doktorskim mgr Xiaojia Zhao**Zleceniodawca recenzji**

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina pismo z dnia 19 lutego 2024 r.

Zlecenie podjęte na podstawie *ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.).

Dotyczy

Powierzenia mi funkcji recenzenta przewodu doktorskiego, w dyscyplinie artystycznej sztuki muzycznej Pani Xiaojia Zhao.

Do przekazanej umowy zamawiającej recenzję przez UMFC załączono:

- Pracę doktorską zarejestrowaną na nośniku elektronicznym - płyta CD zawierająca cykle pieśni:

1. R. Schumann - *Frauenliebe und Leben*
2. Li Yinghai - *Trzy wiersze tangowskie*

Rejestracji dokonano w okresie między 18-10-2023 r. a 18-01-2024. w Philharmonic Chamber Hall.

Przy fortepianie: Valentina Kudravtseva

- Dysertację stanowiącą opis pracy doktorskiej zatytułowaną:

Studium porównawcze pieśni artystycznych Roberta Schumanna i Li Yinghaia na przykładzie cyklu pieśni *Miłość i życie kobiety* oraz *Trzy wiersze tangowskie*.

Recenzja przedstawionej pracy doktorskiej

Praca doktorska to zarejestrowane na płycie CD w okresie od 18-10-2023 do 18-01-2024 cykle pieśni:

1. R. Schumann - *Frauenliebe und Leben* op.42 do tekstu Adelberta von Chamisso
2. Li Yinghai – *Trzy wiersze tangowskie*

Przyjęte do nagrania cykle znajdują głębokie uzasadnienie w proponowanej interpretacji. Twórczość wokalna obu kompozytorów choć w podstawowym zamyśle podejmuje różne zagadnienia literackie, przepełniona jest liryzmem zarówno w warstwie słownej jak i muzycznej. Realizacja określonego nastroju pieśni została przez Xiaojia Zhao skutecznie zinterpretowana. Wszystkie pieśni wykonała prezentując pełne spektrum swojego warsztatu wokalnego. Dzięki dogłębnej analizie materiał muzyczny został przez doktorantkę odczytany i przekazany w sposób jasny i przekonujący. To ciekawa i przemyślana interpretacja.

Cykl pieśni R. Schumanna *Frauenliebe und Leben* doczekał się wielu znakomitych nagrań i jeśli przyrówna się prezentowane przez Xiaojia Zhao nagranie do tych najlepszych, można mieć zastrzeżenia (momentami brak *legata* i w wysokim rejestrze głos brzmi zbyt ostro), ale na potrzeby podjętego w pracy tematu jest to materiał wartościowy.

Drugi z nagranych cykli *Trzy wiersze tangowskie* Li Yinghaia - repertuar zapewne bliższy doktorantce – robi na słuchaczu większe wrażenie. Czuje się naturalność w podawanym tekście słownym i muzycznym. Ostre brzmienia nie rażą, a ogólne wrażenia są jak najbardziej pozytywne. Dzięki dogłębnej analizie którą przedstawia w dysertacji, materiał muzyczny jasno i przejrzysto został przez doktorantkę odczytany i przekazany. Różne stany emocjonalne znajdujemy w interesująco zbudowanej interpretacji.

Widoczna myśl zawarta w prezentowanych pieśniach, przemawia do odbiorcy i decyduje o oryginalnym, wysokiej wartości dziele artystycznym.

Bardzo obszerna dysertacja zatytułowana: **Studium porównawcze pieśni artystycznych Roberta Schumanna i Li Yinghaia na przykładzie cykli pieśni *Miłość i życie kobiety* oraz *Trzy wiersze tangowskie*** przygotowana została przez mgr Xiaojia Zhao bardzo starannie. Autorka metodycznie poddaje szczegółowej analizie kolejne pieśni podkreślając podobieństwa i różnice obu cykli. Zajmuje się warstwą słowną, muzyczną, specyfiką łączenia poezji z muzyką występującą u obu twórców. Porównuje style kompozytorskie R. Schumanna i Li Yinghaia.

W sześciu rozdziałach poczynając od ogólnej charakterystyki rozwoju niemieckojęzycznej i chińskiej pieśni artystycznej w ujęciu historycznym, w kolejnych rozdziałach omawia cykle nagranych pieśni począwszy od materiału literackiego dalej przechodząc do analizy treści. Aspekty twórcze zajmują autorkę zaczynając od charakterystyki tematyki wierszy po specyfikę łączenia poezji z muzyką. Sporo miejsca poświęca porównaniu technik kompozytorskich R. Schumanna i Li Yinghai a w podsumowaniu rozdziału ukazuje podobieństwa i różnice w warstwie akompaniamentu fortepianowego obu kompozycji.

W kolejnym rozdziale zajmuje się stylistyką omawianych dzieł. Dostrzega uwarunkowania kulturowe i historyczne dla ich powstania.

Rozdział piąty poświęcony jest aspektom wykonawczym począwszy od problemów językowych przez aspekty techniczne obu cykli. Wykonanie w języku niemieckim cyklu pieśni dla doktorantki z Chin było sporym wyzwaniem. Dokładnie analizuje wszystkie aspekty wymowy w tym języku, co przekłada się na poprawną wymowę prezentowaną w nagraniu.

W ostatnim rozdziale przedstawia analizę poszczególnych pieśni od strony wykonawczej. Zajmuje się szczegółowym omówieniem podobieństw i różnic w podejściu do technicznych rozwiązań zastosowanych w poszczególnych pieśniach.

Przedstawia szczegółowo: tłumaczenie tekstu poszczególnych pieśni, budowę każdego utworu i bardzo rozbudowaną analizę wykonawczą.

Autorka zamieszcza w pracy tłumaczenia pieśni i liczne przykłady nutowe dzięki czemu możemy śledzić sposób i konsekwencję przeprowadzonej analizy.

Pracę wieńczy podsumowanie w którym doktorantka podkreśla konieczność prowadzenia dialogu kulturowego między sztuką Chin a sztuką Zachodu. Cechy narodowe stylu kompozytorskiego Li Yinghai, to poszukiwanie rozwiązań zawarcia kolorytu chińskiego w liryce wokalne tak charakterystycznej dla muzyki zachodniej.

Autorka sięgnęła po bardzo bogatą bibliografię i twórczo ją wykorzystała. Doktorantka w pracy wykazała się dużym potencjałem do prowadzenia działalności naukowej, a sama praca stanowi ciekawy materiał poznawczy.

Praca napisana jest w sposób jasny i stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny artystycznej.

Pod względem edytorskim praca przygotowana jest starannie choć autorka nie ustrzegła się nielicznych błędów, nieistotnych dla całości obrazu.

Konkluzja

Podjęty przez doktorantkę mgr Xiaojia Zhao temat: **Studium porównawcze pieśni artystycznych Roberta Schumanna i Li Yinghaia na przykładzie cykli pieśni *Miłość i życie kobiety* oraz *Trzy wiersze tangowskie***, dał możliwość pełnego zgłębienia zagadnienia. Przyjęte w dysertacji metody badawcze skutkują bogatym spojrzeniem na twórczość obu kompozytorów, co zostało twórczo potwierdzone w nagrany materiale.

Praca doktorska mgr Xiaojia Zhao w części wykonawczej to obraz artystki, która w pełni sprostała wymaganiom zrealizowania materiału muzycznego przyjętego w ramach pracy. Umiejętności wokalne sprawiają, że w interesujący sposób przedstawione są utwory liryki wokalne europejskiej i chińskiej. Doktorantka w dysertacji, która stanowi ciekawy materiał poznawczy wykazała się dużym potencjałem do prowadzenia działalności naukowej. Problem naukowy prezentowany w pracy doktorskiej wnosi istotny wkład w rozwój dyscypliny artystycznej.

Niniejszym stwierdzam, że praca doktorska mgr Xiaojia Zhao spełnia wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.).

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

prof. Marek Moździerz